

Први потпредседник Владе и министар спољних послова Републике Србије Ивица Дачић учествовао је на Годишњем састанку министара спољних послова Вишеградске групе и Западног Балкана, 28. маја 2019. године у Братислави, у оквиру словачког председавања Вишеградском групом.

На пленарном делу састанка се расправљало о реформским и интеграционим процесима у региону Западног Балкана, а било је и прилике да учесници размене мишљења о заједничкој европској будућности у новом геополитичком контексту. Након пленарног дела састанка су уследиле две краће презентације, о резултатима конференције "Think Visegrad", одржане раније истог дана у Братислави која је окупила НВО региона Западног Балкана, Хрватске и Словеније, док се друга презентација односила на представљање рада Фонда за Западни Балкан од стране њеног извршног директора.

[4l0azdm1UdM](https://www.youtube.com/watch?v=4l0azdm1UdM)

У наставку је интегрална верзија говора првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића који је том приликом одржан.

„Уважени министре Лајчак,
Поштоване колеге министри,
Драги пријатељи,

Дозволите ми на почетку да Вас поздравим и захвалим нашем домаћину Словачкој на организацији и позиву на овај скуп.

Република Србија, а надам се да то мишљење деле и остале колеге из региона, у чланицама Вишеградске групе види, пре свега, искрене пријатеље и посвећене партнере који континуирано пружају подршку нашем региону и помажу нам на путу на коме су некада, не тако давно, и саме биле. У том смислу, Вишеградску групу видимо и као добар модел и пример регионалне повезаности и сарадње.

Напор и посвећеност које сви ми улажемо у европски пројекат, доказ су да сви заједно делимо исту визију, исту идеју уједињене Европе где има места за сваког ко је прихвата и баштини њене вредности - да нисмо исти, али смо равноправни; за сваког ко је спреман да пружи руку и да пружену руку прихвати; за сваког ко је спреман да прими извињење, али кад погрешити и да га храбро пружи; за сваког ко поштује не само потписан договор, већ и дату реч. То је Европа каквој, сигуран сам, сви ми стремимо.

Уважене колеге,

У протеклим деценијама великих промена које су мењале наш континент у најширем смислу, мале земље, попут Србије, су покушавале да пронађу своје место и да, мењајући и унапређујући себе, пруже допринос изградњи боље Европе за оне који ће доћи после нас. Српско друштво је пролазило и пролази кроз, некад мање а некад више, болне процесе структурних реформи у свим областима. У том контексту је ступање на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању додатно трасирало наш започети реформски пут и олакшало процес постепеног усклађивања нашег система са стандардима Европске уније. Усвајање и достизање тих стандарда један је од приоритетних циљева свих наших влада у последњим деценијама.

Процес реформе друштвеног система за нас је неодвојив од процеса европских интеграција, а напредак у реформама би требало да прати и напредак на путу интеграција. Циљ, међутим, није само отварање поглавља, већ је циљ њихово затварање достизањем стандарда. Актуелна реформа правосуђа у Србији је увелико у току и спроводи се у сарадњи са Венецијанском комисијом. Подсетићу вас да су у поступку уставних измена, која је у току, у потпуности уважене препоруке Венецијанске комисије. Стратешки документ Програм економских реформи (Economic Reform Programme) се редовно израђује и реализује у складу са смерницама Европске комисије. У финалној смо фази усвајања нове Медијске стратегије, широко инклузивне, којом ће бити успостављени јасни стандарди за регулисање ове области. Спроведене су све корективне мере неопходне за уклањање Србије за „сиве листе“ ФАТФ, што очекујемо да ће бити реализовано већ у јуну. Пре само неколико дана усвојен је и Закон о спречавању корупције. До сада смо урадили доста, али смо свесни да је дуг пут и даље пред нама. Све реформе које спроводимо не радимо само зато што желимо да постанемо чланица Европске уније, већ првенствено због нас самих.

Све ово, наравно, представља само мали део велике реформе коју спроводимо у Србији, заједно са нашим европским партнерима. Морам да истакнем да је приврженост Србије приступном процесу и чланству у Европској унији, али и спровођењу бројних друштвених реформи, регионалној сарадњи, као и нормализацији односа са Приштином, препознала и Европска комисија у свом извештају о напретку из априла 2018. године. Стога вас уверавам да одлучно, и ништа мање предано и посвећено, настављамо да спроводимо даље реформе у складу са оценама и препорукама из овог извештаја и са нестрпљењем очекујемо најновији извештај у наредним данима.

Са друге стране, дозволите ми да приметим да условљавање напретка Србије на путу ка ЕУ, кроз оцењивање напретка у дијалогу са Приштином, губи смисао, јер се не заснива

само на доприносу Београда самом дијалогу, већ и на немогућности да било ко, укључујући ту и најважније међународне партнере, утиче на Приштину да спроведе преузете обавезе. А на крају је Београд тај који трпи последице, упркос својој конструктивној политици. Стога са правом очекујемо да застој у дијалогу о нормализацији односа, изазван једностраним поступањем Приштине услед грубог кршења ЦЕФТА, чиме се озбиљно нарушава и укупна регионална сарадња, неће утицати на даљу динамику приступних преговора Србије, као и на одлуку држава чланица да одобре отварање нових преговарачких поглавља. Нико нас неће поколебати у уверењу да се само разговором може очувати регионална стабилност и да поступамо одговорно према свима, и у региону, а и шире, својим ставом да подржавамо дијалог о нормализацији односа са Приштином и не желимо да уводимо реципрочне мере којима би додатно заоштравали ситуацију. Управо зато са правом сматрамо да ће наставак дијалога бити могућ тек након што Приштина укине таксе.

Даме и господо,

На свом досадашњем европском путу, Србија је систематски приступала решавању свих постављених задатака, али је и храбро прихватала све изазове на које је наилазила, свесна да је Унија покретна мета а процес приступања жив и динамичан процес. Присетимо се само велике мигрантске кризе 2015. године и западнобалканске руте која је пролазила и кроз Србију. У току највећег таласа, кроз Србију је прошло преко 700.000 људи, према којима смо испунили све обавезе преузете међународним уговорима и обезбедили поштовање људских права загарантованих Уставом. И више од тога, додали смо и људску димензију стварањем климе толеранције, солидарности и хуманости, која није предвиђена ни параграфима нити законским оквирима.

Свесни смо, такође, да и сама Европска унија пролази кроз веома динамичан и турбулентан период. Од економских проблема, високе незапослености, спорог привредног раста и могућности угрожавања слободне трговине, преко крупних друштвених померања на политичкој сцени, спољашњих претњи и изазова попут тероризма, миграција и тензија у трансатлантском партнерству, па све до важног изазова какав је Брежит. Реформски процеси у ЕУ, започети услед измењених међународних околности, али и нових трендова у самој ЕУ, трају већ неколико година. Ми најбоље разумемо потребу за реформисањем и управо стога сматрамо да се процеси консолидације Европске уније и процеси проширења, са друге стране, међусобно не искључују, већ да су комплементарни и да треба да се одвијају истовремено. Јача и јединствена Европа је потребна и нама, као кандидатима, као што је јача и сигурнија Србија потребна Европи. Успешне политике не треба мењати а политика проширења Европске уније се показала управо као таква, једна од најуспешнијих.

Драги пријатељи,

Свесни смо изазова и проблема који су пред свима нама. Имамо исти циљ коме тежимо, питање је само на који начин ћемо прећи тај пут. Искуство нам је, не једном, показало да када наступамо заједно, кад промовишемо позитивну агенду, стављањем потреба испред разлика, и сарадње испред проблема, можемо да направимо искорак. Светли примери такве сарадње у регионалном контексту јесу покретање Регионалне канцеларије за

сарадњу младих и Фонда за западни Балкан. Ове две институције су непосредан резултат наше сарадње, чије успехе заједно пратимо и поносимо се. Дугогодишњи и сложени преговори око оснивања Фонда за западни Балкан, основаног иначе по узору на Међународни вишеградски фонд, омогућили су стварање формуле која је касније успешно примењена и приликом оснивања Регионалне канцеларије за сарадњу младих, али и Транспортне заједнице.

Закључујући своје излагање, још једном желим да нагласим да је пуноправно чланство у ЕУ кључни спољнополитички приоритет Србије али и дугорочно опредељење нашег друштва. У том смислу, ми не очекујемо никакве поклоне, већ само праведну валоризацију онога што смо постигли. Сматрамо да је и Србији и читавом региону место у ЕУ и да без интегрисаног западног Балкана европски простор није комплетан. Европа не би требало да због својих проблема не обраћа довољно пажње на непосредно суседство, јер је упркос свим критикама, европски пројекат највећи гарант мира и стабилности у свету.

Хвала Вам!"

{youtube}k90mTvWllj4{/youtube}

{joomplucat:1796 limit=4|columns=4}